

De herontdekking van Amerika

Het inheemse perspectief
van de geschiedenis
van de Verenigde Staten

Ned
Blackhawk

**Ned
Blackhawk**

**De
herontdekking
van
Amerika**

**Het inheemse perspectief
van de geschiedenis
van de Verenigde Staten**

Uitgeverij Omniboek

Inleiding

Naar een nieuwe Amerikaanse geschiedenis

Hoe kan een natie die gesticht werd op het thuisland van onteigende inheemse volken 's werelds meest voorbeeldige democratie zijn? Met deze vraag worstelt Amerika, net als andere koloniale naties.¹ Onder historici is niet engagement maar stilzwijgen de meest algemene reactie geweest, in combinatie met een hardnekkige onwil om Amerika's verscheidenheid te bekijken vanuit het perspectief van degenen die de grootste gevolgen ondervonden van de expansie van de Verenigde Staten.²

Het is niet heel verrassend. Zoals de meeste landen hebben de Verenigde Staten hun verleden opgehemeld. Voor de leiders van de revolutie was Amerika zowel een natiestaat als een idee. Zoals George Washington in juni 1783 schreef:

De burgers van Amerika, in de benijdenswaardigste omstandigheden geplaatst als enige heren en bezitters van een uitgebreid continent dat alle verschillende grondsoorten en klimaten van de wereld omvat en overvloedig van alles wat voor het leven noodzakelijk en comfortabel is, zijn nu door de tevredenstellende recente pacificatie erkend als absoluut vrij en onafhankelijk; ze dienen vanaf deze tijd te worden beschouwd als de acteurs in *het meest bijzondere theater, dat speciaal door de Voorzienigheid ontworpen lijkt te zijn om grootsheid en geluk van de mens tentoon te spreiden*.³

In aansluiting hierop hebben vrijwel alle historici zich op Europeanen en hun nakomelingen gericht: puriteinen die een gemeenschap in de wildernis bestuurden; pioniers die zich aan de westelijke grenzen vestigden en de opeen-

gepakte Europese immigranten aan de Atlantische kusten.⁴ Lange tijd hebben onderzoekers de geschiedenis van de Verenigde Staten zo met die van de Europeanen laten samenvallen, met als argument dat de Verenigde Staten zich uit de Britse kolonies ontwikkelden.⁵

In een complexer narratief doet een multicultureel Amerika moeite om zijn nationale belofte tot al zijn burgers uit te breiden en zijn stichtingsproclamatie dat alle mensen gelijk zijn geschapen ook na te leven. Ondanks beweringen van het tegendeel is de Amerikaanse democratie voortgekomen uit de onteigening van de Amerikaanse indianen. Als de geschiedenis de gemeenschappelijke grondslag levert voor de groei van een natie en een venster op de toekomst, wordt het tijd om die van de Verenigde Staten opnieuw te bezien, zonder de clichés van ‘ontdekking’ die uitsluiting en misverstanden hebben voortgebracht. Om antwoorden te vinden op de uitdagingen van onze tijd – zoals rassensrijd, de klimaatcrisis en binnenlandse en wereldwijde onrechtvaardigheden – zijn nieuwe concepten, benaderingen en engagementen nodig. Het wordt tijd om het interpretatieve gereedschap van de vorige eeuw neer te leggen en nieuwe middelen ter hand te nemen.⁶

*

Zelfs het woord *Amerika* verwijst naar Europeanen en ontdekking. In 1507 noemden de cartografen Matthias Ringmann en Martin Waldseemüller het recent gevonden ‘vierde deel’ van de wereld naar Americus Vesputius (Vespucci), de zogenaamde ontdekker.⁷ Anders dan Columbus in de jaren negentig van de vijftiende eeuw, zei Vespucci in 1503 dat hij niet de doorgang naar Azië had gevonden, maar iets meer – hij beweerde dat hij ‘een nieuwe wereld’ had ontdekt.⁸

Eeuwenlang zijn Amerika en de Nieuwe Wereld concepten geweest die nieuwsgierigheid en mogelijkheden opriepen, geconcretiseerd door de ontdekking, een historische handeling waarin de ontdekkers de hoofdrol speelden. Zij zijn de acteurs en de onderwerpen van het drama. Zij denken en benoemen, veroveren en koloniseren, besturen en bezitten. Zij staan midden op het podium van Washingtons ‘meest bijzondere theater’, terwijl de oorspronkelijke Amerikanen afwezig blijven of vijandige of passieve personages zijn die op ontdekking en overheersing wachten.⁹

De afwezigheid van het inheemse aspect is lang een traditie van de Amerikaanse historische analyse geweest. Voortbouwend op recent onderzoek naar de inheemse geschiedenis sluit dit boek aan bij een generatie van historici die

anders tegen het verleden aankijkt en een heroriëntatie op de geschiedenis van de Verenigde Staten creëert.¹⁰ Een volledig verhaal van de Amerikaanse geschiedenis moet rekenschap afleggen van de dynamiek van strijd, overleving en heropleving die het inheemse verleden van het continent kenmerkt. Aandacht voor de geschiedenis van de oorspronkelijke Amerikanen moet een kernpraktijk van het Amerikaanse historische onderzoek zijn. Bestaan- de paradigma's blijven incompleet wanneer ze dit onderzoeksveld negeren. We moeten een meer inclusief narratief opbouwen, en dat kan niet door eenvoudigweg nieuwe figuranten aan de drama's van het verleden toe te voegen. Onze geschiedenis moet zich rekenschap geven van het feit dat inheemse volkeren, Afro-Amerikanen en miljoenen andere niet-witte burgers niet hebben gedeeld in de vanzelfsprekende rechten op gelijkheid, leven, vrijheid en het najagen van geluk die bij de stichting van de staat als onvervreemdbaar eigendom van iedereen werden verkondigd. Veel mensen zijn in het verleden van de staat uitgesloten gebleven en zijn uitgebuit door zijn burgers. De inheemse volkeren verkregen pas in 1924 burgerrechten in de Verenigde Staten, en tegen die tijd had de federale overheid middels meer dan driehonderd verdragen honderden miljoenen hectaren land van de oorspronkelijke bewoners in beslag genomen.¹¹ In de periode van de Amerikaanse Burgeroorlog werden tienduizenden oorspronkelijke bewoners gedood door milities van kolonisten en de strijdkrachten van de Verenigde Staten, en door de overheid gesubsidieerde campagnes om kinderen uit de gemeenschappen in de reservaten weg te halen, leidden ertoe dat in 1928 veertig procent van de indiaanse kinderen gedwongen van hun families werd gescheiden en in kostscholen was ondergebracht.¹²

Het alomtegenwoordige geweld en de onteigening zijn meer dan voetnoten of bijzaken in de Amerikaanse geschiedenis. Zij trekken de centrale these ervan in twijfel. De uitsluiting van de oorspronkelijke Amerikanen werd opgenomen in de Constitutie, in heel het vooroorlogse tijdperk gehandhaafd en tot in de twintigste eeuw bij wet vastgelegd: verre van incidenteel te zijn, maakte het de ontwikkeling van de Verenigde Staten mogelijk. De geschiedenis van de VS zoals we die nu kennen, gaat voorbij aan de centrale rol die de oorspronkelijke Amerikanen daarin speelden.

Onderzoekers zijn de Afro-Amerikaanse slavernij recentelijk als een essentieel onderdeel van de wording van Amerika gaan beschouwen, maar slechts weinigen hebben de oorspronkelijke Amerikanen in een soortgelijk licht gezien. In plaats van multiraciale concepten zijn het vooral binaire benaderingen die domineren in dergelijke studies, met de slavernij als antithese van het idee

van Amerika. Vooraanstaande historici beschouwen slavernij als Amerika's erfzonde en als een fundamenteel instituut van zijn grondvesting.¹³ 'In het Amerikaanse boek Genesis,' staat er in een recente bestseller over de geschiedenis van de VS, 'werden vrijheid en slavernij de Amerikaanse Abel en Kaïn.'¹⁴ Maar kunnen we ons een Amerikaans Eden voorstellen dat niet gecultiveerd werd door zijn oorspronkelijke rentmeesters? Verbannen uit de Amerikaanse ontstaansgeschiedenis wachten de inheemse volkeren op het narratief waarin zij wel zijn opgenomen. Het waren tenslotte hun thuislanden waaruit Amerika geboren werd.

Een nieuwe theorie van de Amerikaanse geschiedenis opbouwen is geen sinecure. Het zal jaren in beslag nemen en het werk van generaties van historici vereisen. Er zullen nieuwe thema's, nieuwe geografieën, nieuwe chronologieën en nieuwe ideeën nodig zijn die de loop van de Amerikaanse geschiedenis beter verklaren. Het is tegelijkertijd een uitdaging en een mogelijkheid, die vooral op de schouders komt te liggen van stamleden die de last blijven dragen om de ervaringen van de inheemse volkeren, hun geschiedenis en beleid, uit te leggen aan niet-oorspronkelijke volken.

In plaats van de ontdekking moet de ontmoeting de structuur van Amerika's ontstaansverhaal bepalen. Meer dan vijfhonderd jaar lang zijn mensen van buiten Noord-Amerika naar de thuislanden van de oorspronkelijke volken gekomen, en de manier waarop die daardoor veranderden en hun overleving leveren een mogelijke richtlijn voor het verhaal van Amerika. De inheemse volken spraken samen honderden talen en leefden in gemeenschappen die varieerden van kleine familieverbanden tot grootschalige rijken met keizers en vazallen. Hun ontmoetingen met de nieuwkomers begonnen in goed gedocumenteerde vorm in de jaren negentig van de vijftiende eeuw met de Spaanse ontdekkingsreizigers.

Om de vorming van de vroegste Amerikaanse kolonies te begrijpen, moeten we de inheemse gemeenschappen in beweging zien, niet in stilstand. Zoals de nieuwkomers ook op de oceaan hadden meegemaakt, ervoeren Noord-Amerika's vroegste kolonies turbulente golfbewegingen in de al bestaande inheemse gebieden. Van het voedsel dat ze aten tot hun economische overleven waren de kolonisten afhankelijk van de oorspronkelijke bevolking. Om hun samenstelling, overleving en groei anders voor te stellen is geschiedvervalsing. De relaties tussen de inheemse volken en de koloniale rijken verklaren de verschillen tussen de Europese kolonies in Amerika, waarvan sommige, zoals het Spaanse koloniale New Mexico, langer deel hebben uitgemaakt van Europese rijken dan ze onderdeel zijn van de Verenigde Staten.

Zoals de volgende hoofdstukken zullen laten zien, zond het contact met de Europeanen schokgolven door de inheemse thuislanden, die in allerlei vormen doorwerkten, soms ook ongedocumenteerd. Historici hebben meer dan vijftig jaar lang geprobeerd de invloed van deze inbreuken te meten. Zij opperen dat de leefwerelden van de inheemse volken onherroepelijk werden ontwricht door het meest traumatische proces in de Amerikaanse geschiedenis: de sterfte onder de inheemse volken door Europese ziektes. Epidemieën verwoestten talloze gemeenschappen en zetten grootschalige migraties en veranderingen in gang. De totale bevolking van Noord-Amerika halveerde tussen 1492 en 1776: van ongeveer 7 of 8 miljoen naar 4 miljoen.¹⁵

De bijna onvoorstelbare schaal van sterfte en ontvolking zet vraagtekens bij juichende schilderingen van de stichting van de staat, en helpt ook de drijfveren te begrijpen voor de handel, diplomatie en oorlogvoering van de Amerikaanse indianen, die de ontwikkeling van Europese nederzettingen gezamenlijk hebben vormgegeven. Vanaf het ontstaan van Nieuw-Frankrijk in 1609 tot de kolonisatie van Californië in 1769, was de economische, diplomatieke en militaire invloed van de Amerikaanse indianen een belangrijke factor in de imperialistische besluitvorming. Het grootste aantal diplomatieke verplichtingen dat de federale overheid van de VS gedurende haar eerste eeuw aanging, bestond uit de door de senaat geratificeerde verdragen met inheemse volken. Deze feiten laten zien dat het onmogelijk is de Verenigde Staten te begrijpen zonder de inheemse geschiedenis ervan te kennen.

*

Interpretaties uit het verleden herzien is een inherent onderdeel van de studie van de geschiedenis, en elke generatie maakt haar herinterpretatie in reactie op nieuwe omstandigheden, ideeën en concepten. Historici uit het Britse Gemenebest ontwierpen begin eenentwintigste eeuw uit onvrede met historische kaders waarin anglofone globale expansie als natuurlijk proces werd voorgesteld, een populair nieuw paradigma, ‘vestigingskolonialisme’.¹⁶ Met de missie om kolonialisme als een voortgaand proces te beschouwen, ontwierpen deze geleerden nieuwe methoden, concepten en historische benaderingen die de inheemse volken centraal stelden. Zij trokken de stichtingsnarratieven van natiestaten in twijfel en lieten zien hoe mythologieën als de puriteinse ‘missie in de wildernis’ of de democratische aard van de nederzettingen aan de ‘frontier’ (de opschuivende grens van Amerika naar het westen) meer doen dan alleen de inheemse volken uitwissen – ze veranderen de geschiedenis zelf

in een natuurlijk proces en poetsen daarmee het geweld van het kolonialisme weg.¹⁷ En terwijl staten als Australië en Canada nationaal verontschuldigen aanbieden en waarheids- en verzoeningscommissies instellen om een oordeel te vellen over hun geschiedenis van gedwongen acculturatie van de inheemse volken, vragen velen de historische gemeenschap het bredere vraagstuk van inheemse genocide te onderzoeken.¹⁸ Met gebruikmaking van de definitie zoals vastgelegd in het VN-verdrag inzake de Voorkoming en de Bestrafing van Genocide (1948) hebben historici volkerenmoord kunnen vaststellen in de geschiedenis van de oorspronkelijke Amerikanen.¹⁹

Genocide aanwijzen in de Amerikaanse geschiedenis betekent aantasting van een fundamentele vooronderstelling van het Amerikaanse verhaal. En inderdaad laten de geschiedenissen van de oorspronkelijke bewoners van het continent de schrilste contrasten met het Amerikaanse ideaal zien. Onderzoekers die zich met deze materie bezighouden, zien de verovering van de Amerika's vaak als een chronisch proces van massaal geweld dat de verschillende inheemse volken verbindt.²⁰

Dit boek wil proberen deze strijdige opvattingen over Amerika te verzoenen. Gebaseerd op een overvloed aan recent onderzoek probeert het nieuwe inzichten in één boek en synthese samen te vatten en de heuristiek te bieden voor de opbouw van een nieuwe Amerikaanse geschiedenis.

Het onderzoeksveld van het vestigingskolonialisme heeft de voortgaande erfenis van het wereldwijde kolonialisme en de praktijken van het inheemse verzet aan het daglicht gebracht, maar heeft niettemin zijn beperkingen.²¹ Het zet vaak de 'eliminatie' als het bepalende aspect van de inheemse Amerikaanse geschiedenis voorop en minimaliseert de reikwijdte van de inheemse macht en daadkracht.²² Ook heeft dit soort onderzoek moeite met de beoordeling van veranderende machtsverhoudingen in de loop van de tijd en laat het weinig ruimte voor erkenning van de inheemse soevereiniteit over grote gebieden en gedurende lange perioden.²³ Om een nieuwe theorie van de Amerikaanse geschiedenis op te bouwen, zal het nodig zijn te erkennen dat inheemse volken tegelijkertijd de koloniale economieën, nederzettingen en politiek bepaalden en erdoor bepaald werden.

Onderzoekers op het gebied van de oorspronkelijke Amerikanen en inheemse studies hebben op het verdwijnen van inheemse volken uit academische disciplines gereageerd door de nadruk te leggen op de overleving in plaats van de eliminatie.²⁴ De oprichting van de Native American and Indigenous Studies Association (NAISA) in 2008 heeft de mogelijkheden voor onderzoekers van inheemse afkomst wereldwijd verbreed.²⁵ Inheemse onderzoekers die ooit

vochten om binnen de gevestigde academische disciplines zichtbaar te zijn, bevragen diezelfde disciplines nu, werken samen met tribale gemeenschappen en bouwen voort op het concept van 'survivance' (overleving) dat in 1993 voor het eerst werd gemunt door de literaire criticus Ojibwe Gerald Vizenor.²⁶

Dit boek, dat schatplichtig is aan deze academische ontwikkelingen, wil de buitengewone diversiteit van de inheemse Amerikanen laten zien alsook hun even buitengewone daadkracht, die van essentieel belang is voor de herontdekking van de Amerikaanse geschiedenis. De bestaande paradigma's van die geschiedenis werden in stand gehouden door de inheemse volkeren buiten te sluiten, maar de historische beschrijving van de daadkracht van deze volken biedt een levensvatbare weg om die paradigma's te herzien. Zoals alle volken, hebben de oorspronkelijke Amerikanen zich door eeuwenoude wedijver, continuïteit en tradities tot diverse volken ontwikkeld. Om die diversiteit en daadkracht te begrijpen is historisering nodig.²⁷

De herontdekking van Amerika: Het inheemse perspectief van de geschiedenis van de Verenigde Staten gaat een bijzondere vorm van inheemse daadkracht na – de dialectiek van de relatie tussen indianen en nieuwkomers die zich in eeuwen van interactie ontwikkelde en onontkoombaar duurzame nieuwe gemeenschappen vormde. De volgende twaalf hoofdstukken nemen specifieke paradigma's uit de geschiedenis van de Verenigde Staten onder de loep – van de Spaanse grenslanden tot het tijdperk van de Koude Oorlog – om te laten zien welke centrale rol de inheemse volken daarin speelden. Elk hoofdstuk, waarvan er niet een in de tijd vóór de ontmoeting begint, wordt bepaald door de dialectiek van transformatie. Alle hoofdstukken zijn gericht op de onderlinge verbondenheid van de relaties tussen oorspronkelijke bewoner en nieuwkomer, waarbij de vraag centraal staat of er een alternatief Amerikaans verhaal verteld kan worden dat niet gevangenzit in het kader van de Europese ontdekking en Europese 'grootsheid'.

In een staat die altijd diverser is geweest dan zijn historische paradigma's aangeven, is de confrontatie met zo'n eeuwenoude dialectiek een essentiële, zij het ook ontzagwekkende uitdaging. Het feit dat de Amerikaanse geschiedenis de werkelijke diversiteit van zijn verleden afvlakt, maakt het des te noodzakelijker om de grondslagen van het onderzoeksveld te herzien, vooral omdat veel recente syntheses het 'koloniale tijdperk' bagatelliseren en suggereren dat vooral het opstellen van de Constitutie van de Verenigde Staten het belangrijkste was.²⁸

De stichtingsmythe van Amerika biedt weinig plaats voor de oorspronkelijke Amerikanen. De Onafhankelijkheidsverklaring noemde de inheemse vol-

ken ‘meedogenloze indiaanse wilden’ ook al bleven ze steeds van invloed op de koloniale nederzettingen in het binnenland.²⁹ Meer ervaren leiders dan Thomas Jefferson, zoals George Washington, propageerden diplomatie in plaats van geweld en baseerden zich op bestaande verdragen met indianen om het federale gezag uit te breiden. Bestudering van de gehele, complexe geschiedenis van de inheemse Amerikaanse volken in de revolutionaire periode, leidt tot een beter begrip van sociale – en uiteindelijk nationale – macht, zoals de eerste zes hoofdstukken van dit boek laten zien.

*

Waar en wanneer begint het verhaal van Amerika, en wie zijn de hoofdrolspelers? Wat zijn de belangrijkste onderwerpen, of bedrijven, in dit nationale drama? Zijn de Engelse kolonies de plek waar Amerika ontstond? Waren degenen die zichzelf tot ‘Wij, het volk’ verklaarden ooit van plan afstand te doen van hun exclusieve macht? Wat waren in de negentiende eeuw de gevolgen van de expansie van de Verenigde Staten dwars door de thuislanden van de oorspronkelijke Amerikanen heen? Hoe reageerden de inheemse volken op de overweldigende aanwezigheid van de federale macht in hun dagelijkse leven?

Onderzoekers hebben generaties lang het antwoord op deze vragen gezocht, en vanaf het eind van de twintigste eeuw begonnen zowel academische als tribale projecten een rijk historisch universum bloot te leggen waar voor die tijd geen aandacht voor was. Zo zijn er tegenwoordig bijvoorbeeld bijna tweehonderd stammenmusea en culturele centra die de geschiedenissen van de verschillende oorspronkelijke samenlevingen laten zien, van het Makah Cultural and Research Center in Neah Bay, Washington, tot het Mashantucket Pequot Museum and Research Center in Mashantucket, Connecticut.³⁰ Nieuw bronnenmateriaal – mondelinge tradities, etnografieën, inheemse talen en de archieven van verschillende rijken – heeft ook bijgedragen aan het ontstaan van nieuwe historische en literaire studies.³¹

De oorspronkelijke Amerikanen zijn nu in hun volle complexiteit uit de schaduwen van de historische vergetelheid naar voren gekomen; ze leven in verschillende gemeenschappen, spreken eeuwenoude inheemse talen en besturen vaak grote territoria. Veel van hen wonen nog steeds in de huizen van hun voorouders en verzorgen tuinen die er al voor de komst van de Europeanen waren, zoals de eenentwintig volken van de Pueblo-indianen in Arizona en New Mexico, die Noord-Amerika’s oudste continu bewoonde gemeenschappen in stand houden.

Deze herontdekking van de Amerikaanse geschiedenis blijft groeien. Elk jaar zijn er nieuwe cursussen en publicaties, en partnerschappen tussen stamgemeenschappen en niet-tribale instituten blijven vormgeven aan de activiteiten van onderzoekers, leraren, stamleden en studenten van alle leeftijden die accuratere, multiraciale geschiedschrijving nastreven. Tribale overheden zijn in omvang en capaciteiten gegroeid en leveren de duidelijkste voorbeelden in de Amerikaanse politiek van de inherente soevereiniteit van stamgemeenschappen. Sommige, zoals het volk van de Navajo's, besturen honderdduizenden burgers op miljoenen hectaren land. Andere hebben duizenden inheemse en niet-inheemse werknemers in dienst in hun industrieën en economieën.³² Deze volken verblijven binnen de grenzen van de Verenigde Staten, waar zij autonomie, soevereiniteit en macht uitoefenen in samenwerking met de federale overheid.³³

Als onze scholen en universiteiten vitale burgerlijke instituten moeten blijven, moeten we een rijker en waarachtiger verhaal over de oorsprong, expansie en huidige vorm van de Amerikaanse Republiek creëren. Door de feiten omtrent de inheemse volken te bestuderen en te onderwijzen, komen de vele gezichten van Amerika weer naar voren.

*

Dit boek wil een heroriëntatie op de geschiedenis van de Verenigde Staten leveren door de afwezigheid van de Amerikaanse indianen daarin te corrigeren. Het werk beslaat vijfhonderd jaar geschiedenis en bouwt voort op het werk van veel andere onderzoekers, terwijl ook erkend moet worden dat niet alle volken, thema's en plaatsen in een enkele studie kunnen worden behandeld. De Amerikaanse geschiedenis ontwikkelde zich uit de epische ontmoeting tussen indianen en Europese rijken en uit de strijd om soevereiniteit tussen de inheemse volken en de Verenigde Staten. De Amerikaanse indianen speelden in elke eeuw van de historische ontwikkeling van de VS een hoofdrol.

De herontdekking van Amerika: Het inheemse perspectief van de geschiedenis van de Verenigde Staten wil de verschillende lijnen van de geschiedenis van de Verenigde Staten en van die inheemse volken combineren. In plaats van die als apart of naast elkaar staand te beschouwen, worden ze hier als onderling verbonden gezien. Daarmee wordt de wederzijds constituerende aard van beide benadrukt; de twee zijn en blijven met elkaar verweven.

Tot nu toe verschenen er maar weinig overzichten of monografieën met de inheemse Amerikaanse geschiedenis als onderwerp. Maar ook al maakte de

temporele, ruimtelijke en etnografische diversiteit van het onderwerp een enkele interpretatie moeilijk, onderzoekers, leraren en opleiders hebben nieuwe interpretatieparadigma's ontwikkeld, nieuwe regionale geschiedenissen vervaardigd en bijgedragen aan een grote herontdekking van nieuwe perioden, plaatsen en thema's. De voordien genegeerde geschiedenis van de inheemse Amerikanen is een bloeiend onderzoeksveld geworden. Zoals de volgende pagina's onthullen, zetten de gewonnen inzichten de vigerende aannames over de geschiedenis van de VS op losse schroeven.

Maar toch blijft de geschiedenis van inheems Amerika ook worstelen met tal van uitdagingen. De verkalkte gewoonten van vorige generaties werken nog altijd door. Universiteitscampussen, tekstboeken en openbare monumenten blijven de inheemse volken nog altijd uitsluiten. Zoals de onderzoeker Walter Echo-Hawk, een Pawnee, zegt: 'Het wijdverspreide gebrek aan betrouwbare informatie over kwesties die de inheemse bevolking betreffen is het meest urgente probleem waarmee inheemse Amerikanen vandaag in de Verenigde Staten te maken hebben.'³⁴

Er zijn meer studies nodig om de oorspronkelijke Amerikanen hun geschiedenis te geven en na te gaan hoe de daadkracht en macht van de inheemse bevolking tribale en niet-tribale gemeenschappen hebben gevormd. De twaalf hoofdstukken hier willen vertrouwde onderwerpen van hun vanzelfsprekendheid ontdoen en onopgemerkte, bepalende momenten van maatschappelijke formatie blootleggen. Ze bieden een alternatieve tijdsindeling van de geschiedenis van de Verenigde Staten, plaatsen de inheemse Amerikanen binnen grotere globale contexten en wijzen de blijvende soevereiniteit van de inheemse gemeenschappen aan als een bepalend aspect in de politiek van de Verenigde Staten.

Deel I – 'Indianen en wereldrijken' – onderstreept de centrale rol van geweld bij de creatie van het vroege Amerika. De eerste hoofdstukken onderzoeken de zestiende- en zeventiende-eeuwse Spaanse, Engelse, Nederlandse en Franse imperialistische fundamenteën in Noord-Amerika. De daaropvolgende hoofdstukken gaan in op de botsing van de Franse en Engelse wereldrijken en de rol van de Amerikaanse indianen bij het ontstaan van de Amerikaanse Revolutie, meer in het bijzonder tijdens een beslissend moment: de botsing tussen de kolonisten in Pennsylvania en het Britse imperiale gezag in de nasleep van de Zevenjarige Oorlog. Deze confrontatie – waarbij kolonistenmilities betrokken waren, de zogeheten Black Boys – deed zich voor na Pontiacs Oorlog en de mislukte pogingen van Britse autoriteiten om in 1764 en 1765 hun gezag te vestigen over de indiaanse thuislanden rond de Grote Meren.

Zoals de eindnoten van deze hoofdstukken aangeven, behoren de conflicten tussen indianen en kolonisten in het dal van de Ohio tot de meest bestudeerde onderwerpen uit de Amerikaans-indiaanse geschiedenis, waarover nog jaarlijks belangrijke werken verschijnen. Hoe historici die zich met de constitutionele geschiedenis van de Verenigde Staten en de geschiedenis van de vroege republiek bezighouden deze overvloed aan academisch werk hebben kunnen missen, blijft een impliciete vraag in al deze hoofdstukken.

Deel I eindigt met 'De Constitutie van het kolonialisme', wat een veelzeggende brug vormt naar deel II, 'De strijd om soevereiniteit', waarin wordt gesteld dat het onmogelijk is om de totstandkoming van de Constitutie van de VS los te zien van de context van de inheemse geschiedenis. Dit hoofdstuk analyseert de zich ontwikkelende structuren van het nationaal bestuur in de Artikelen van Confederatie en later in de Constitutie van de VS. Het belicht hoe het federale systeem zich ontwikkelde uit pogingen om de binnenlanden in te lijven, de inzet van het uit de Artikelen overgenomen vermogen tot 'verdragsluiting' om landoverdracht te bewerkstelligen, en de vestiging van het oppergezag van de federale autoriteiten over indiaanse aangelegenheden. In de ogen van veel grondleggers was de constitutionele positie van de inheemse volken te vergelijken met die van buitenlanders, zoals de commerciële clausule van de Constitutie laat zien: 'Het Congres zal de macht hebben (...) om de handel met buitenlandse naties, tussen de verschillende staten en met de indianenstammen te reguleren.' Deze opvatting bij de stichting van de staat komt overeen met de filosofie van de inheemse volken, die nu al eeuwen aandringen op erkenning van hun autonome, maar met de federale overheid gedeelde zeggenschap. De geschiedenis van de Amerikaanse Republiek en de tribale volken is altijd onuitwisbaar bepaald gebleven door dit constitutionele onderscheid.³⁵

De volgende hoofdstukken van deel II behandelen de strijd om soevereiniteit tussen de Verenigde Staten en de inheemse volken. Ze beziën de democratie van de VS, de raciale structuur en de verdrijving van de indianen door een vergelijkende en relationele bril en benadrukken hoe de indiaanse kwesties centraal bleven staan in de vroege staatkunde van de Verenigde Staten. Twee van de vroegste acties op het gebied van de buitenlandse politiek – het Verdrag van Jay en de aankoop van Louisiana (Louisiana Purchase) – kwamen voort uit de praktijk van verdragsluitingen die bij de indianen was begonnen. Deze constatering tonen aan dat er een heroriëntatie van de negentiende-eeuwse geschiedenis van de Verenigde Staten nodig is, waarbij de gebruikelijke nadruk op het oosten van Noord-Amerika verschuift naar de continentale veranderingen die met de expansie van de VS gepaard gingen. Een aantal hoofdstukken

behandelt de expansie van de VS in voormalige Spaanse, Mexicaanse, Russische, Engelse en Franse koloniale gebieden, terwijl de geschiedenis van Californië en Colorado de veranderingen belicht die de indiaanse gemeenschappen tijdens deze periode van snelle vestiging en goudkoorts overspoelden.

In de latere hoofdstukken van deel II staan de reacties van de inheemse Amerikanen op de groei van de macht van de VS na de Burgeroorlog centraal. Tijdens de Reconstructie creëerden nieuwe instituten van het federaal gezag – het leger, verdragssluiters en andere instanties die zich met indiaanse aangelegenheden bezighielden – een grootschalige infrastructuur in het westen van Noord-Amerika. Forten, reservaatagentschappen en kostscholen luidden het Reservatentijdperk (Reservation Era, 1870-1930) in, waarin federale leiders als de legerkapitein Richard Henry Pratt, grondlegger van de Carlisle Indian Industrial School en architect van de daar gevestigde militaristische pedagogiek, probeerden de inheemse bevolking te veranderen door kinderen bij hun families weg te halen en de tribale overheden te ontwrichten.

Zoals deze hoofdstukken aantonen, waren overplaatsingen van inheemse kinderen en de onteigening van land in de reservaten een halve eeuw lang bepalend voor het beleid van de Verenigde Staten. In die tijd werden meer dan 75.000 kinderen overgebracht naar federaal gefinancierde kostscholen, terwijl er bijna 40 miljoen hectare reservaatland verder werd onteigend. In 1912 plaatste het Congres de indiaanse gemeenschappen onder zijn ‘absolute jurisdictie en controle’, vastgelegd in de Public Law 219.³⁶

De doctrine van gezag van het Congres over indiaanse aangelegenheden, de zogeheten ‘plenaire macht’, vormt de kern van deze hoofdstukken. Eind negentiende eeuw en begin twintigste eeuw kwam een nieuwe generatie inheemse activisten in verzet tegen deze inmenging, en de laatste hoofdstukken van dit boek gaan na hoe dat activisme de contouren van het federale beleid mede bepaalden, vooral ten tijde van de Indian New Deal en de Koude Oorlog. De analyse is gebaseerd op studies over activisme in de reservaten, de Society of American Indians (SAI), en de publicaties van hun leiders, onder wie Laura Cornelius Kellogg (Oneida), Zitkála-Šá (Dakota), Henry Roe Cloud (Ho-Chunk) en Elizabeth Bender Cloud (Ojibwe).

Met hun aanklachten tegen de bemoeizucht en valse beloften van de overheid trok een generatie van activisten de mythologie van Amerikaanse onschuld in twijfel en ging op zoek naar nieuwe interpretaties van de geschiedenis. Kellogg lobbyde hartstochtelijk voor herstel van historische praktijken van inheems bestuur, in het bijzonder de over man en vrouw verdeelde vormen van gezag bij de gemeenschappen van de Irokezen (Haudenosaunees). Roe

Cloud, Bender Cloud en andere leden van SAI ontwikkelden intertribale, op coalities gerichte instituten die tijdens de Koude Oorlog van essentieel belang bleken. Bender Cloud werd de enige medeoprichter van de twee belangrijkste nationale indiaanse rechtenorganisaties van de moderne tijd: de SAI van 1911 en het National Congress of American Indians (NCAI) van 1944.

Het boek besluit met de behandeling van verrassende paradoxen van de inheemse heropleving in de twintigste eeuw. Behalve dat de daadkracht van inheemse volken op de voorgrond wordt gezet, nodigt deze analyse onderzoekers ook uit om inheemse spelers als drijvende krachten in complexe en tegenstrijdige structuren te zien. Door de relatie tussen de federale overheid en de indianen zijn de inheemse volken verstrikt geraakt in uitdagende doctrines van wetgeving en beleid, vooral tijdens de twee recente tijdperken van Opheffing (Termination, 1953-jaren 1970) en Zelfbeschikking (Self-determination, 1975-heden).

Deze geschiedenis belicht de uitdagingen die verbonden zijn met de uitoefening van tribale soevereiniteit en begint met te laten zien hoe hervormingen uit het New Dealtijdperk aanvankelijk door de Senaat en federale leiders als Dillon Myer, hoofd van het Bureau voor Indiaanse Aangelegenheden (BIA), tegen de inheemse volken werden gebruikt. Zij verbonden de mogelijkheid om land te verkrijgen aan de acceptatie van een beleid dat erop gericht was de tribale soevereiniteit 'op te heffen'. Deze 'termination' ondermijnde de inheemse volken en bracht een generatie van indiaanse activisten op de been, variërend van reservaatleiders als Ada Deer (Menominee) tot stedelijke en niet in een reservaat wonende indianen, zoals leden van de American Indian Movement (AIM). Eind jaren zestig bezetten inheemse activisten niet alleen het eiland Alcatraz in de Baai van San Francisco, maar ze trokken ook de aandacht van het hele land: de strijd lust en het activisme van de inheemse bevolking werd voorpaginanieuws. Het activisme bleek essentieel voor de hervorming van het nationale beleid, ondersteund door de lobby bij de wetgevende macht van inheemse leiders als Deer.

De laatste decennia van de twintigste eeuw toonden het radicale potentieel van hervormingsbewegingen. Om de structuren van het Amerikaanse staatsgezag te beïnvloeden was contact met de gerechtelijke instituten, vooral het Congres (als wetgever) en de federale rechtbanken noodzakelijk. De inheemse volken hebben lang naar herstel gestreefd via de formele en informele processen – in hun beleid zijn lobbyen en activisme vaak twee zijden van dezelfde medaille geweest. Tegen het einde van de twintigste eeuw, na vijfhonderd jaar contacten met Europeanen, had een nieuwe generatie inheemse leiders de

woelige uitdagingen van de Koude Oorlogsperiode doorgemaakt en was ze een nieuwe eeuw binnengegaan, klaar om ervoor te zorgen dat hun gemeenschappen nooit meer met fundamentele bedreigingen van hun bestaan te maken zouden krijgen.

Door verschillende Amerikaanse kranten, waaronder de *New York Times*, uitgeroepen tot non-fictieboek van het jaar

De ontstaansgeschiedenis van de Verenigde Staten wordt al eeuwenlang bijna uitsluitend bekeken vanuit het eurocentrische perspectief. Het miskennen van de invloed van de talloze inheemse volken in de vorming van Noord-Amerika is een gewoonte die een nieuwe generatie historici streeft te doorbreken. Van de aankomst van de eerste kolonisten en de bloedige Burgeroorlog tot aan de ingrijpende wetsveranderingen van de twintigste eeuw; in al deze vormende gebeurtenissen waren de inheemse volken essentieel.

Historicus Ned Blackhawk verweeft vijf eeuwen inheemse en niet-inheemse geschiedenis en laat zien dat de ene niet te begrijpen valt zonder de andere in acht te nemen. Deze hervertelling van de Amerikaanse geschiedenis erkent de blijvende kracht, de constante invloed en het overlevingsvermogen van inheemse volken, wat een zuiverder beeld van de Verenigde Staten en hun geschiedenis oplevert.

Ned Blackhawk is professor Geschiedenis en American Studies aan Yale University en is lid van de Te-Moak-stam (westelijke Shoshones van Nevada). Met *De herontdekking van Amerika* won hij de National Book Award 2023. Het is zijn eerste boek dat in het Nederlands wordt uitgegeven.

‘Blackhawk “herontdekt” Amerika en leidt zijn lezers naar een nieuw begrip van het verleden van onze natie en, hopelijk, onze collectieve toekomst.’

– De jury van de National Book Award Non-fictie 2023

Uitgeverij Omniboek

www.omniboek.nl

NUR 680